

Context

Vandaag maken alle gemeenten binnen onze regio deel uit van een of ander intergemeentelijk samenwerkingsverband. Het beste voorbeeld is Igean, de intercommunale die onze huisvuilophaling organiseert, maar waarbinnen gemeenten ook samenwerken rond wonen en klimaat. Er zijn ook de politiezones en de brandweerzone, tot samenwerkingen op het vlak van dienstverlening, cultuur, toerisme enz. Deze samenwerkingsvormen worden als positief ervaren.

De druk op de lokale besturen blijft stijgen. Meer en meer taken worden naar het lokale niveau doorgeschoven en de kritische burger verwacht dat de dienstverlening verbetert. Inwoners vinden dat ze meer betrokken moeten worden bij het beleid, eisen openheid en correcte en snelle communicatie. Lokale besturen trachten deze evolutie het hoofd te bieden door de interne organisatie performanter te maken, soms door extra aanwervingen maar ook meer en meer taken uit te besteden. Besturen volgen daarvoor hun eigen weg, maar stellen vast :

- dat het heel moeilijk is nog geschikt personeel te vinden, niet enkel door de krapte op de arbeidsmarkt, maar ook omdat de financiële verloning en mogelijke carrièreplanning beperkt is en dat er zelfs concurrentie ontstaat tussen besturen;
- het onderhoud van wegen, groen en patrimonium steeds moeilijker wordt met het huidig personeel en materiaal;
- de dienstverlening onder druk staat;
- beleidsdoelstellingen soms moeten worden teruggedraaid of beperkt;
- de financiële druk stijgt.

Doelstelling

Samenwerking is het sleutelwoord voor de toekomst. Die is nodig om de slagkracht van onze regio (en dus ook van de verschillende gemeenten) te vergroten en klaar te staan voor de toekomst waarbij lokale besturen nog erg grote uitdagingen het hoofd zullen moeten bieden. Zoals gezegd: vandaag en in het verleden werd er al samengewerkt, maar wel in aparte structuren.

Ranst streeft ernaar om een structurele samenwerking op te zetten binnen onze regio die de slagkracht van de gemeenten fundamenteel versterkt, schaalvoordelen oplevert, de kwetsbaarheid vermindert en toekomstgericht de bestuurskracht en beleidscapaciteit versterkt, inclusief een strategische herpositionering in de regio naast de grootstad Antwerpen. Naast voordelen voor de inwoners, kan samenwerking ook kansen bieden voor de personeelsleden van alle betrokken besturen.

Elke gemeente binnen onze regio heeft zijn eigenheid. Gemeenten die intentioneel wensen samen te werken behouden hun volledige zelfstandigheid, inclusief het eigen specifieke lokale weefsel en de rol en de identiteit van de verschillende dorpen en centra binnen de gemeenten.

De samenwerking moet leiden tot grotere bestuurskracht door:

- verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening;
- vergroting van de deskundigheid en de efficiëntie;
- vermindering van de operationele kwetsbaarheid;
- dat de afzonderlijke politieke en administratieve organen blijven bestaan met behoud van hun bevoegdheden zoals voorzien in de toepasselijke regelgeving.

Uitgangspunten

Deze doelstellingen kunnen worden gerealiseerd door samenwerking en bundeling van krachten op ambtelijk en organisatorisch niveau en door het gezamenlijk inzetten van mensen en materiaal.

In dit kader zal er beleidsmatige, operationele afstemming op de domeinen noodzakelijk zijn waarin tot samenwerking besloten wordt.

De samenwerking wordt gekenmerkt door een engagement van betrokken gemeenten als gelijkwaardige partners waarbij wordt onderzocht op welke wijze en op welke domeinen de samenwerking de dienstverlening en werking kunnen worden versterkt.

De samenwerking kan eventueel ook uitwerking krijgen in één of meerdere samenwerkingsovereenkomsten.

Besturen kunnen zich in een latere fase engageren om een gezamenlijke toekomstvisie op te maken door de bestaande en eventueel nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waar ze in betrokken zijn te stroomlijnen.

Concrete samenwerkingen

Overlegstructuur

De algemeen directeur van de gemeente neemt het initiatief om ambtelijke en operationele samenwerkingen met andere gemeenten op te zetten en rapporteert aan het college.

Gemeenten die wensen samen te werken kunnen daarvoor een overlegstructuur opzetten waarin college en managementteams betrokken zijn.

De gemeenteraden van de verschillende besturen zullen op regelmatige basis op de hoogte worden gebracht over de stand van zaken van de samenwerkingen.

Beleidsstafels

Er worden op regelmatige basis beleidsstafels georganiseerd met de beleidsverantwoordelijken rond:

- Burger & Welzijn
- Mobiliteit en Openbare werken
- Omgeving & klimaat en milieu
- Vrije Tijd

Afhankelijk van thematieken kunnen er beleidsconsulenten/experten worden uitgenodigd. Voor onze gemeente zijn volgende beleidsdomeinen prioritair in een mogelijk samenwerkingsverband.

Personeelsbeleid

Met het besluit tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen van 8 maart 2023 zet de Vlaamse Regering in op verschillende vernieuwingen, zoals het verminderen van de verschillen tussen statutaire en contractuele personeelsleden, interne mobiliteit tussen de lokale of provinciale besturen en externe mobiliteit tussen overheidsniveaus en de private sector. Tenslotte introduceert het besluit ook verschillende moderne HR-instrumenten voor de lokale en provinciale besturen, waarbij onder meer het concept van administratieve anciënniteit wordt verlaten, de besturen zelf vorm kunnen geven aan het stelsel van graden en rangen binnen de minimale vereiste dat een bestuur de graden hiërarchisch moet rangschikken in basisgraden en hogere graden, de aanwervings- en selectieprocedures worden waar mogelijk vereenvoudigd en/of gedereguleerd, alsook rond verlofstelsel en extralegale voordelen zijn er meer mogelijkheden. Niet alleen biedt dit nieuwe kader lokale besturen meer autonomie voor

het voeren van een modern personeelsbeleid, maar biedt het ook een opportuniteit om de HR-visie en RPR van de lokale besturen van gemeenten op elkaar af te stemmen, onder externe begeleiding, met als doel meer samen te werken op het vlak van:

- Externe wervingen;
- Interne mobiliteit en bevorderingen;
- Delen van personeel;
- Organiseren van vormingen.

Om dit te kunnen realiseren, is het tevens aangewezen om de functie-inschalingen op basis van een gezamenlijke functieweging op elkaar af te stemmen.

Financieel beleid

Financiële processen kunnen in kaart worden gebracht, vergeleken en desgevallend op elkaar worden afgestemd. Belastings- en retributiereglementen kunnen worden gestroomlijnd, met respect voor ieders eigenheid.

Digitalisering

In het kader van het subsidieproject 'slimme virtuele medewerker' in het kader van gemeente zonder gemeentehuis werkt Ranst reeds samen met 9 andere gemeenten aan een digitaliseringsproject.

Om de digitalisering van de werking en dienstverlening verder uit te bouwen, wordt er samengewerkt m.b.t.:

- Uitwerken van een gezamenlijk ICT-beleid;
- Gezamenlijke uitrol van software-applicaties;
- Informatieveiligheid.

Dienstverleningsmodel

Er wordt een SWOT-analyse gemaakt van de verschillende dienstverleningsmodellen met als doel deze te optimaliseren en af te stemmen op elkaar.

Organisatiebeheersing

Er wordt eenzelfde kader inzake Organisatiebeheersing gehanteerd waarbij bij de uitwerking en implementatie wordt ingezet op kruisbestuiving.

Aankoop

Door de aankoopbehoeften te bundelen, kan niet alleen kennis worden uitgewisseld bij complexe opdrachten, maar kunnen ook betere marktvoorwaarden verkregen worden dankzij schaalvergroting en optimalisatie van aankoopprocessen.

In een volgende fase kunnen de mogelijkheden voor de oprichting van gezamenlijke aankoopdienst worden onderzocht.

Materieel en zaalverhuur

Feestmaterieel of technisch materieel zoals WC-wagens, podia maar ook technisch materiaal zoals hoogtewerkers die slechts sporadisch worden gebruikt, kunnen gemeenschappelijk worden aangekocht of uitgeleend voor eigen gebruik aan een geprefereerd tarief. Hiervoor zullen de nodige verzekeringen, alsook nodige overeenkomsten worden gesloten.

Beleidsmatig

Binnen de beleidstafels worden de bestaande samenwerkingen opgelijst en geëvalueerd (cf. artikel 8 van het Regiodecreet van 3 februari 2023), gemeenschappelijke uitdagingen worden in kaart gebracht en er wordt op structurele wijze opportuniteiten tot samenwerking getoetst. Daarnaast wordt er

expertise en ervaring uitgewisseld over gemeenschappelijke probleemstellingen met als doel te komen tot gezamenlijke oplossingen.